

RAPPORT

Jätteenkäsittelysuunnitelma

Tapulin, Palotievan, Sahavaaran avolouhos ja Kaunisvaara rikastamo

Laadittu yritykselle:

Kaunis Iron AB

Bert-Ove Johanssons väg 8 984
91 Pajala

Lähetänyt:

Golder Associates AB

Box 869
971 26 Luleå Sverige

UMEÅ TINGSRÄTT

Tuomari 2:5

INKOM: 2021-03-31

MÅLNR: M 2090-19

DOMARE: Domare 190

Domare 2:5

INKOM: 2021-05-27

MÅLNR: M 2090-19

AKTBIL: 245

0920-730 30

18101619

2021-03-29

Jakelulista

Kaunis Iron AB

Norrbottnin läänin lääninhallitus

Sisällysluettelo

1.0	JOHDANTO	10
2.0	HALLINNOLLISET TIEDOT	11
3.0	SIJOITUS, KAAVAOLOSUHTEET JA MAANKÄYTTÖPÄÄTÖKSET	11
4.0	TOIMINNAT JA TOIMENPITEET JOTKA AIHEUTTAVAT LOUHINTAJÄTETTÄ SEKÄ JÄTTEIDENKÄSITTELY	15
4.1	Ympäristökaaren mukainen lupa.....	15
4.2	Kaivoslouhinta	16
4.2.1	Louhinta Tapulin avolouhoksessa ja Palotievan avolouhoksessa	16
4.2.2	Louhinta Sahavaaran avolouhoksessa	17
4.3	Rikastus	17
5.0	LOUHINTAJÄTTEEN KUVAUS	19
5.1	Louhintajätteen syntyminen.....	19
5.2	Louhintajätteen kokonaismäärä	20
5.2.1	Sivukivi	20
5.2.2	Rikastushiekka	21
5.2.3	Hydroksidiliete	21
6.0	LOUHINTAJÄTELAITOSTEN JA VARASTOINTIMENETELMIEN KUVAUS.....	27
6.1	Sivukivivarasto	27
6.1.1	Varastointimenetelmä – sivukivi	27
6.1.1.1	Tapulin sivukivivarasto	28
6.1.1.2	Sahavaaran sivukivivarasto	30
6.1.2	Sivukivivaraston sijoitus ja muotoilu Tapulissa.....	31
6.1.3	Sivukivivaraston sijoitus ja muotoilu Sahavaarassa	41
6.2	Hiekka- ja selkeytysallas	45
6.2.1	Varastointimenetelmä – rikastushiekka	45
6.2.2	Varastointimenetelmä – vaahdotushiekka	46
6.2.3	Hiekka- ja selkeytysaltaan sekä vaahdotushiekan varastointisolun sijoitus ja muotoilu	49
6.2.3.1	Kuvaus nykyisen hiekkavaraston sekä laajennetun hiekkavaraston alkuperäisestä muotoilusta alkuperäisessä hakemuksessa, 2019	49
6.2.3.2	Hiekkavaraston sopeuttamisvaihtoehdot	52
6.2.3.3	Kuvaus nykyisestä selkeytysaltaasta sekä laajennetun selkeytysaltaan alkuperäisestä muotoilusta alkuperäisessä hakemuksessa, 2019.....	56
6.2.3.4	Selkeytysaltaan sopeuttamisvaihtoehdot	58
6.3	Vedenkäsittely ja vesitase	61

6.3.1	Sivukivivarasto Tapulissa	61
6.3.2	Sivukivivarasto Sahavaarassa	61
6.3.3	Hiekka- ja selkeytysallas	61
6.3.4	Vesitase	62
6.3.5	Prosessiveden koostumus.....	66
6.4	Vaahdotusmalmin tilapäinen varastointi	68
6.5	Kuljetusjärjestelmät	69
6.5.1	Sivukivi	69
6.5.2	Rikastushiekka ja vaahdotushiekka	69
7.0	SELVITYS KEMIALLISTA AINEISTA	69
7.1	Louhintajätteeseen liittyvät kemialliset aineet.....	69
7.2	Kaivoslouhinta	70
7.2.1	Räjähdyksineet	70
7.2.2	Muut kemialliset tuotteet.....	71
7.2.3	Veden puhdistus	71
7.3	Rikastus	71
7.3.1	Vaahdotuskemikaalit	71
8.0	LOUHINTAJÄTTEEN KARAKTERISOINTI SEKÄ KUINKA TÄMÄN JÄTTEEN POISTAMINEN VAIKUTTAA IHMISTEN TERVEYTEEN JA YMPÄRISTÖÖN	73
8.1	Karakterisointi	73
8.2	Geologiset olosuhteet	74
8.2.1	Peruskallio ja kivilajit.....	74
8.2.2	Tapulin ja Palotievanlöydösten kuvaus	74
8.2.3	Sahavaaran löydöksen kuvaus	74
8.3	Kuvaus kuorintamassojen koostumuksesta ja geokemiallisista ominaisuuksista.....	75
8.4	Kuvaus louhintajätteen fysikaalisista ja kemiallisista ominaisuuksista.....	79
8.4.1	Sivukivi	79
8.4.1.1	Fysikaaliset ominaisuudet	79
8.4.1.2	Geokemialliset ominaisuudet	79
8.4.2	Rikastushiekka ja vaahdotushiekka	80
8.4.2.1	Fysikaaliset ominaisuudet	80
8.4.2.2	Geokemialliset ominaisuudet	80
8.5	Mahdolliset lisäaineet ja jäänteet louhintajätteessä	81
8.6	Louhintajätteen vaaralliset ominaisuudet – luokittelu jätteenkäsittelyasetuksen mukaan.....	82

8.6.1	Sivukivi	82
8.6.1.1	Tapuli ja Palotieva	82
8.6.1.2	Sahavaara	83
8.6.2	Rikastushiekka	84
8.6.2.1	Rikastushiekka magneettierottelusta	84
8.6.2.2	Vaahdotushiekka	85
8.6.3	Hydroksidiliete	85
9.0	KUINKA LOUHINTAJÄTTEEN VAARALLISUUTTA EHKÄISTÄÄN TAI VÄHENNETÄÄN OTTAMALLA HUOMIOON JÄTTEIDENKÄSITTELY JO TOIMINTAA MUOTOILTAESSA.....	86
10.0	KUINKA VALITUT LOUHINTAMENETELMÄT JA KÄSITTELY EHKÄISEVÄT LOUHINTAJÄTTEEN SYNTYMISTÄ JA JÄTTEEN VAHINGOLLISUUTTA.....	87
11.0	TOIMENPITEET JOIHIN RYHDYTÄÄN ILMAN, PINTAVEDEN, POHJAVEDEN JA MAAN SAASTUTTAMISEN ESTÄMISEKSI LOUHINTAJÄTTEEN KÄSITTELYLLÄ	88
12.0	ALUEET, JOIHIN LOUHINTAJÄTELAITOKSET VAIKUTTAVAT	89
12.1	Vaikutus maa-alueisiin.....	89
12.1.1	Sivukivivarasto Tapulissa	89
12.1.2	Sivukivivarasto Sahavaarassa	89
12.1.3	Hiekka- ja selkeytysallas	89
12.1.4	Seuraukset ja suojelutoimenpiteet	89
12.2	Vaikutus pintavesiesiintymiin.....	90
12.3	Vaikutus pohjavesiesiintymiin	91
13.0	ARVIOINTI SIITÄ OVATKO LOUHINTAJÄTELAITOKSET RISKILAITOKSIA.....	92
13.1	Arviointikriteerit	92
13.2	Arviointi vakavien onnettomuuksien riskeistä	92
13.2.1	Sivukivivarasto	92
13.2.1.1	Onnettomuudet puutteellisen rakenteellisen integriteetin seurauksena.....	92
13.2.1.2	Onnettomuudet suotoveden esiintymisen tai käsittelyn johdosta	93
13.2.1.3	Onnettomuudet sivukiven kuljetuksen ja varastoinnin yhteydessä	94
13.2.2	Hiekka- ja selkeytysallas	95
13.2.2.1	Onnettomuudet puutteellisen rakenteellisen integriteetin johdosta.....	95
13.2.2.2	Onnettomuudet suotoveden esiintymisen tai käsittelyn johdosta	96
13.2.2.3	Onnettomuudet rikastushiekan ja vaahdotushiekan kuljetuksissa ja varastoinnissa	97
13.3	Arviointi koskien vaarallisen jätteen sisältöä, vaarallisia aineita tai valmisteita ja kemiallista koostumusta rikastushiekan vesivaiheessa	98
13.4	Strategia vakavien onnettomuuksien ehkäisemiseksi	98
14.0	SELVITYS LOUHINTAJÄTELAITOSTEN VALVONNASTA JA TARKASTUKSISTA	98
14.1	Valvontaohjelma	98

14.2	Turvallisuudenjohtojärjestelmä.....	99
15.0	KUINKA TOIMINNASSA NOUDATETAAN SFS 2013:319:n 22, 44–45, 51–56, 67–71 JA 74 §§	99
15.1	Louhintajätteen käsittely (22 §)	99
15.2	Riskilaitosten arviointi (44–45, 51–54 §§)	101
15.3	Louhintajätelaitosten sijainti ja muotoilu (55–56 §§)	101
15.4	Louhintajätelaitoksen käyttö (67–70 §§)	101
15.5	Louhintajätelaitoksen sulkeminen (71 § ja 74 §)	102
15.5.1	Teollisuusalue ja infrastruktuuri	102
15.5.2	Avolouhos	103
15.5.3	Kuorintamassojen varastointi	103
15.5.4	Sivukivivarasto	103
15.5.5	Hiekka- ja selkeytysallas mukaan lukien vaahdotushiekan varastointisolu	103
15.5.6	Vedenkäsittelylaitokset	104
15.5.7	Valvonta ja tarkastus ja seuranta	104
15.5.8	Valuvan veden hajakuormitus toteutetun jälkikäsittelyn jälkeen.....	105
15.5.8.1	Hiekkavarasto	105
15.5.8.2	Vaahdotussolu hiekkavarastossa	107
15.5.8.3	Vaahdotusjäte veden alla kallioulouhoksessa	109
15.5.8.4	Tapulin sivukivivarasto	110
15.5.8.5	Tapulin avolouhos	113
15.5.8.6	Sahavaara sivukivivarasto	116
15.5.8.7	Sahavaaran avolouhos	117
15.5.8.8	Palotievan avolouhos	119
15.5.9	Purkuvesien kuormitus	121
15.5.9.1	Kaunisjoki Sahavaarassa	121
15.5.9.2	Kaunisjärvi ennen Patojokea	122
15.5.9.3	Kaunisjoki ennen Aareajokea	123
15.5.9.4	Aareajoki ennen Kaunisjokea	124
15.5.9.5	Kaunisjoki Aareajoen jälkeen	125
15.5.10	Taloudellinen vakuus	126
16.0	VIITTEET	128